

BECHA BAJANCKA VESNA BAJALSKA

BECHA БАЈАЛСКА
VESNA ВАЈАЛСКА

МУЗЕЈ НА ГРАД СКОПЈЕ, СКОПЈЕ, 1997
MUSÉE DE LA VILLE DE SKOPJE, SKOPJE, 1997

НИНА ЖИВАНЧЕВИЌ

УМЕТНОСТА НА ВЕСНА БАЈАЛСКА

Париз, 1997

Весна Бајалска е уметничка која веќе одамна ги има испитано сите тајни на сликарскиот лавиринт и како Тезеј или Аријадна, со смело и снажно движење се упатува во пределот каде што владеат боите и смислата на апстрактната бесмисла која Ниче ја нарекува предел на необичното и алогичното. Сликаството на Бајалска никогаш не и робува на логиката, како и на веќе видените знаци на енформелот - тоа е страшно и лирско и секојпат подредено на сопствените законитости на играта која ја обмислува уметникот.

Постарите работи на уметничката престојуваа во доменот на метафизичкиот предел, во пејзажот на тешка и мислена магма во која чувството на космичката изгубеност се меша со содржината на недопирливо поетското. Со овие предели владееја ладните сини и длабоките зелени испрскани со одредени белини кои уште повеќе ги подвлекуваа мирните и понекогаш вознемирени длабочини на платното кое повикуваше на размислување, а понекогаш и на тажно (чувство) сеќавање.

Поновите работи на оваа надарена сликарка, која формално и содржински се одликува со голема ширина и сеопфатност на нејзиното дело, испреплетени се со изрази на лирска радост и чистота, онака како чистотата ја свакаше Китс, зрело и уметнички, како одредена последица на негативното искуство во созревањето. Големите, а и помалите платна на Бајалска одеднаш дишат со нов, потопол колорит; белата владее со платната не за да ја потенцира спиралата на трагичното раѓање и просветлување - таа е сега спирална светлина од која извираат различни ликовни елементи, реминисценција на едно друго време, било тоа да е лично или едноставно дел од колективното иконографско минато. Спиралата кај уметничката не се јавува случајно, таа е гласник на нашата епоха, сеприсатна во мислата на современите филозофи и како печат на нашата култура е вградена во повеќето најдобри современи дела во литературата и уметноста; на платната на Бајалска спиралата не е само формално ослободување но и знак на отстапување од усталената структурална логика која претходните апстрактни експресионисти како Полок и Ротко само ја претчувствуваа, која чудно се осмислила во делото на нашата уметничка зашто ја надминува ониристичката и поетската димензија на сликата.

Меѓутоа, поетската мисла е таа која ја организира целината на платното; смелите потези на четката по целото платно водени се од поетската логика и од силното чувство за простор и за игра зошто токму сите пикторални елементи на сликите на Бајалска лебдат разиграни, како набљудувачот да се нашол сред некој чуден балет каде што тоновите се дарувани од музиката на југот. Можеби ова чувство за игра и музика е единствено наследство кое родниот крај и го подари на уметничката, во мигот кога колоритот не наведува на помисла дека се сретнуваме со северњачка природа и темперамент, чувството за музика и организација на платното секогаш не потсетува дека овој исклучителен уметнички талент потекнува од медитерански извори.

КЛОД БУЈЕР

"Весна Бајалска - ВОЗДРЖАНО ЗНАЧЕЊЕ"

(CIMAISE бр 220, Септември/октомври 1992)

Интервали

Кај Весна Бајалска сликата открива една опсесивна дијалектика на интервалот. Површината, фосилизирана, магнетизирана, минерал / билка - нашиот космички универзум - е прошарана, во различни правци, со струењата на желба и со мирисот на суштествувањето. Преку досетливи запирања, циркулацијата си создава изопачени пречки, од онаму кон тука. Скриеното и далечното се пројавуваат, но делумно. Знаци и мотиви (кристали, нерамнини) небаре случајно запираат, мигновено се врежуваат и веднаш потоа исчезнуваат.

Локви од светлина

Од другата страна на преградата (на површината ?) нешто "се слуша": некакво кршење, трескот, некаква остра нота? Го задржуваме здивот и одеднаш зракот или локвата од светлина се пробиваат, ја разбиваат сцената. Тој звук, тој наплив се оддалечува веднаш, се раствора во мастилото, во мразот, во ноќта. Појави обоени со боите на божилакот, накострешени како бранови, или поточно како гребени на бранови, и нијансирани од четката на Бајалска потопена во маслени бои.

Необјасниви

Тие фигури, тие текови, тие движења ги восприемаме како одделени од нивниот извор и поради тоа како совршено необјасниви. Погледот зазема стрплива позиција на трагач. Тој го исчекува тајното осветлување да се измолкне, да надојде, да се согласи да излезе од материјата. И тоа конечно се раѓа, свежо, живо, без претходна најава. Тоа е тука. Тоа напредува. Змијолик одблесок, искра, боја, светлина.

Боја / Светлина

Таа боја, таа светлина вистински ја пробиваат основата, густината на пигментот од основата. Боја / светлина, тие не се разливаат во матови нијанси, туку експлодираат, кратки, згуснати, за да предизвикаат благотворен потрес во целиот простор. Светлината ползи под слоевите магла, под слоевите облаци, под слоевите сенка. Таа ги обојува, ги преобразува, ги уништува.

Придушеност

Дури и кога е изложено и допуштено, значењето кај Бајалска секогаш останува воздржано и небаре завиено. Уметничката не ги сака суровоста и непосредната форма. Таа претпочита да работи во гамите, во сите чувствителни придушени гами. Најотворената допирна точка што можеме тука да ја очекуваме се состои во милување, взори или во самракот, на долгата рака на ноќта во ракавица.

Бранови воздух

На предниот план на своите истражувања сликарот се соочува со пукнатините во просторот - пукнатини што погоре ги нареков опседнатост со интервалот.

Оној што слика е соочен со пречката или со преломот. Со околниот воздух. Со воздухот и неговите потреперувања, неговите вибрации. Југословенка, по потекло од Македонија, земја на хром, на железо, на цинк, на олово, Бајалска го обојува тој воздух со боите на својата татковина, но исто така и со боите на огнот. И одеднаш се наоѓаме препуштени на бранови воздух, на воздушни струи. Лебдееме понесени од воздухот. Вовлечени сме во вител, во бездна, во понор. Сенката танцува, ноќта/денот се испреплетуваат во танго, завесата од магла избледува, се згуснува, пак избледува, и целиот свет почнува да трепка.

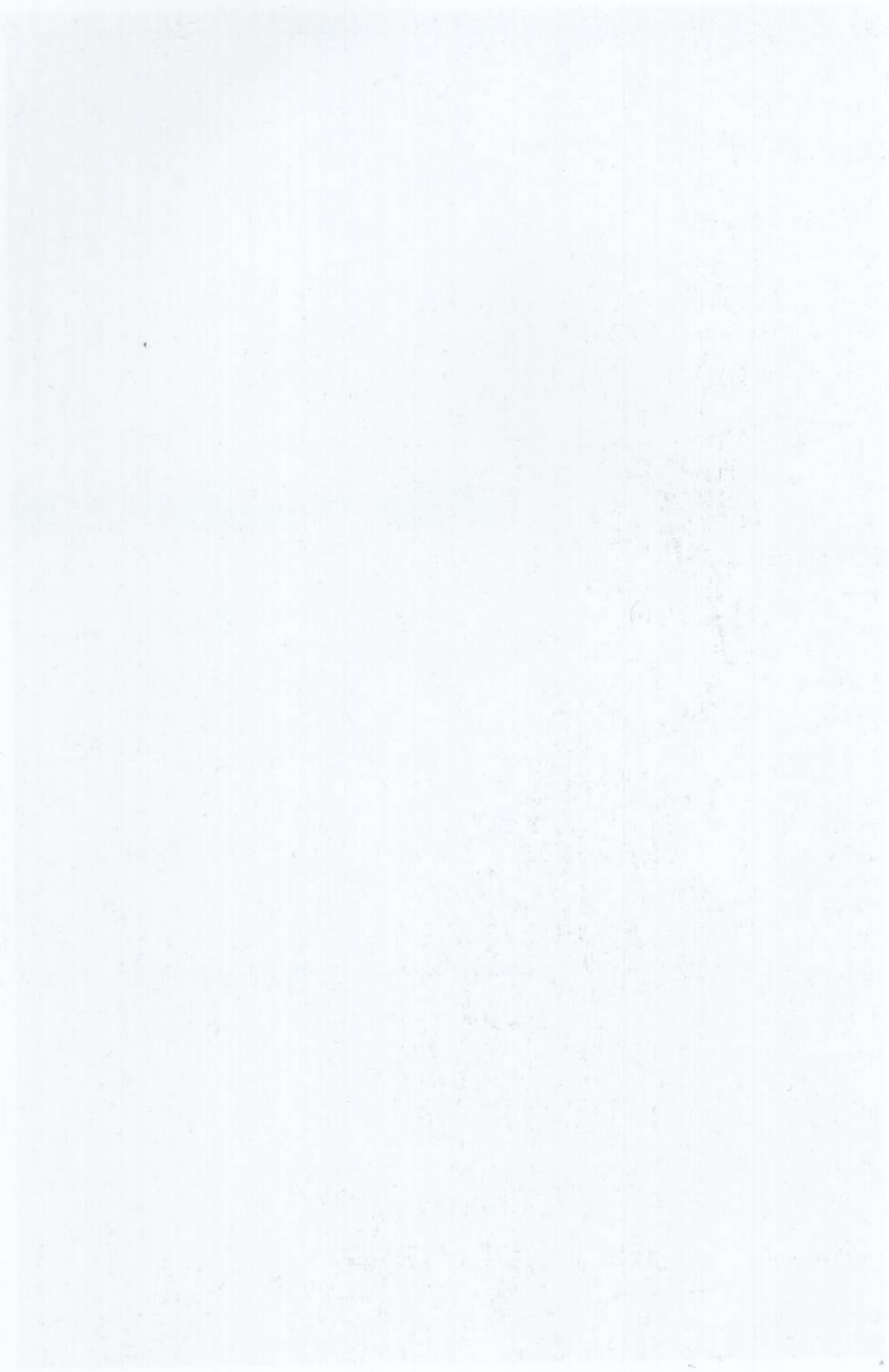
ГЛИГОР ЧЕМЕРСКИ

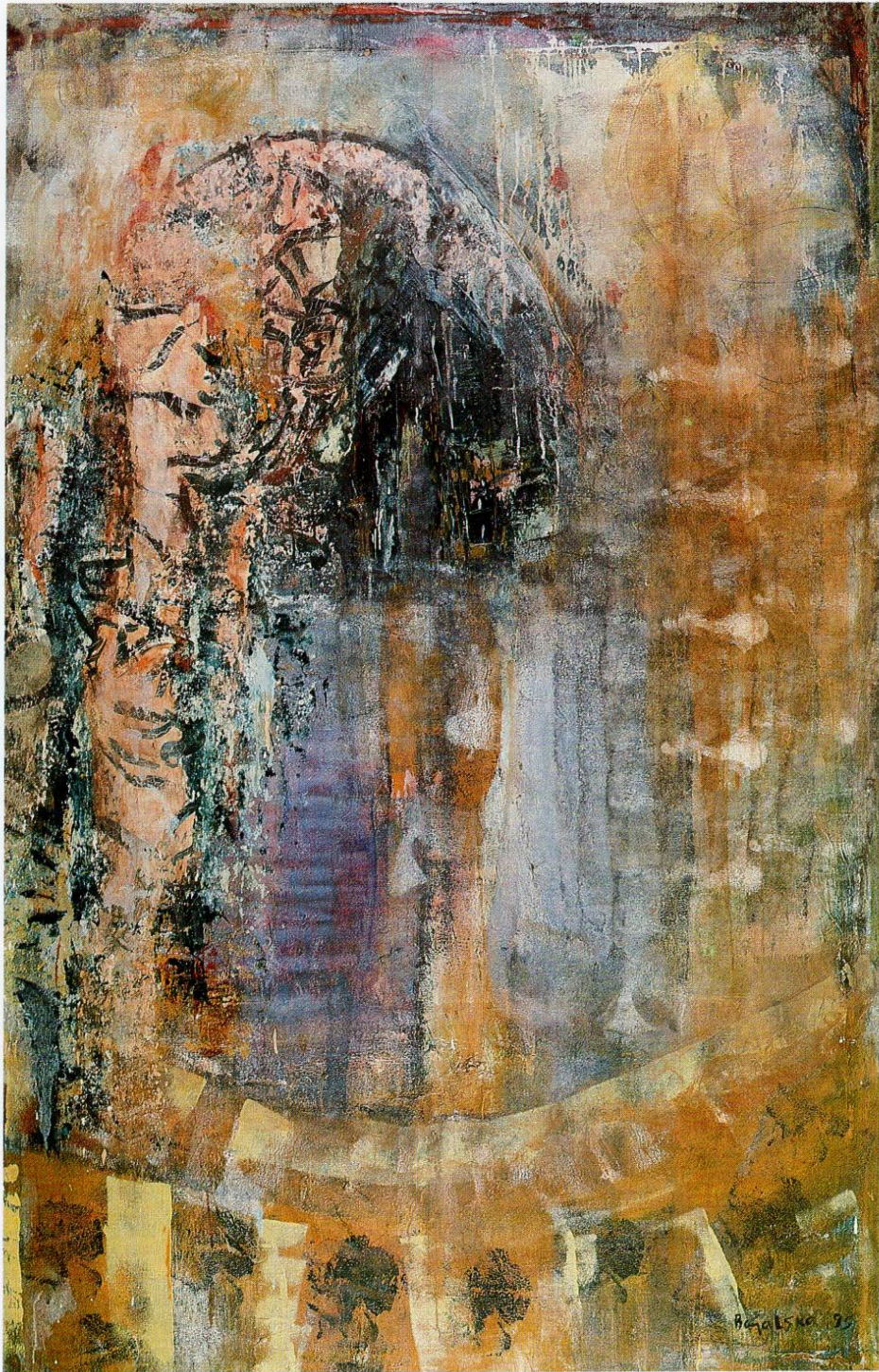
Белград, 1985 год.

Весна Бајалска е белградско дете чии предци дишеле солунски воздух, родителите ч биле загледани во Рациновите мугри, а еве таа самата веќе неколку години секое утро ја тутка на себеси ефтината пластична кабаница за да се заштити од оние црни париски дождови без кои секоја уметничка биографија изгледа по малку несигурна. Тие податоци веќе го цртаат пред нас оној растреперен Одисејски профил на скитник кој до скоро беше привилегија или проклетство резервирано за машкиот род. Сликарот, меѓутоа (Господ ќе знае дали со право или не), изгледа дека не се грижи за другите потекла или за другите биографии освен за тие што тој самиот ги создава. Изгледа дека Весна тоа и не сакајќи го насетила.

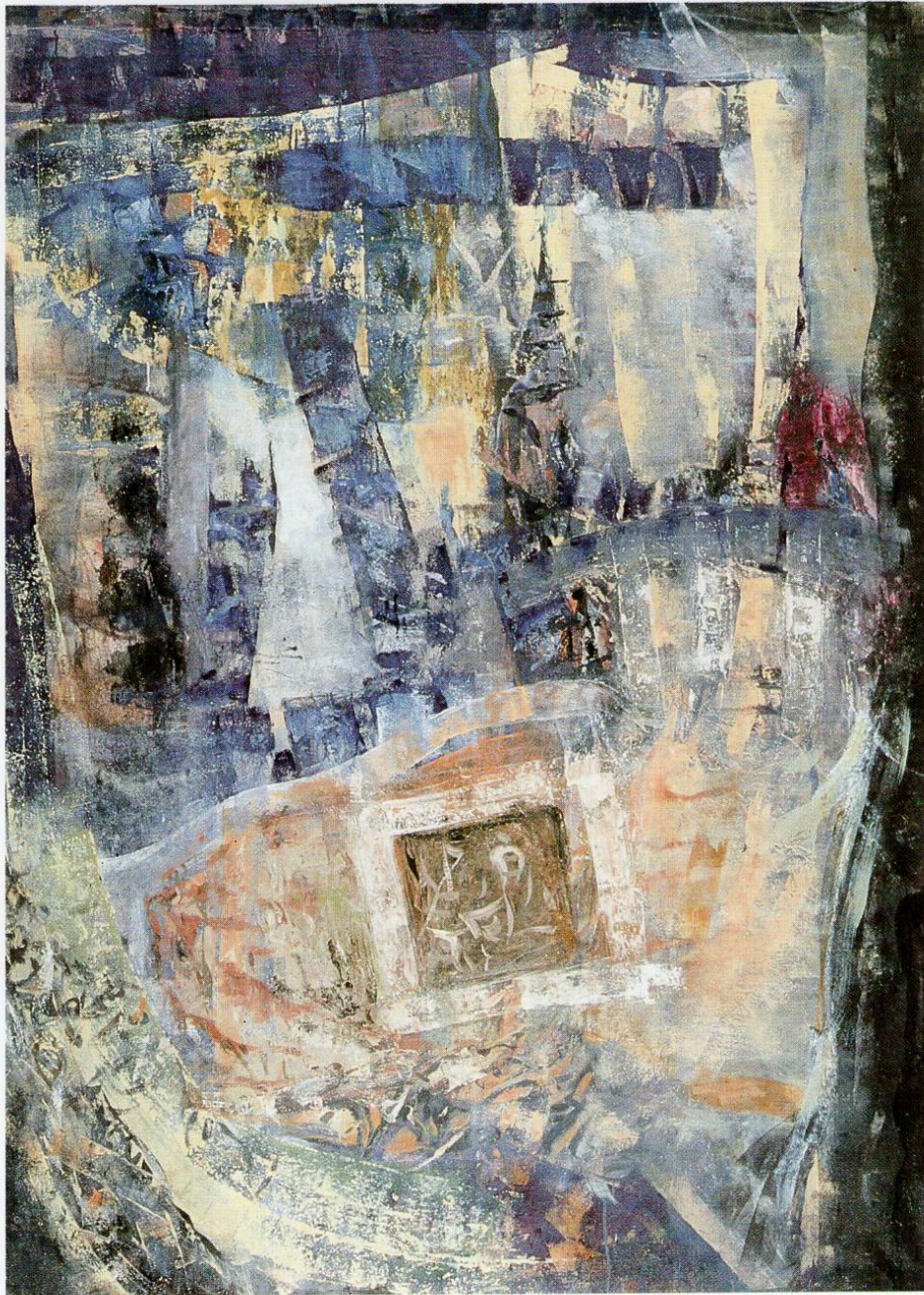
Наспроти младоста, или токму заради нејзе, Весна чекори по високо поставената жица на сликарската вратоломија со храбра сигурност на сонувач. Таа ја изнаоѓа својата рамнотежа, понекогаш и со мака дури и грчевито но секогаш толку неизбежно што нејзините слики со сопствената уверливост ни ја враќаат разнишаната сигурност што како гледачи сме ја загубиле во мигот на тетеравењето. Ми изгледа дека во тоа го препознавам Весниното сликарско Јас, изразено уште од најраните почетнички слики во кои портретите на нејзините најблиски извираат од некаква згустина темница, од некаква смола на нокта во која болно се дише. Ова чепкање по темнината, ова буновно скитање помеѓу црното и лилавото, таа по малку раскриена светлина која како да ги покажува своите оштетувања, ги чувам и ми се чини сѐ уште носат нешто во себе од човечките рани.

Весна сака да слика. Мислам дека некои нејзини платна во голема мерка се насликани со прстите. Сега, кога во видливото зреење и едреење, Веснините "пејзажи на потеклото" неизбежно се престоруваат во оној радикален "пејзаж на сликата" кои како ништо друго да не паметат, нам ни станува јасно дека скокот е сторен. Весна влегла во светот на густината во која живее сликарството.

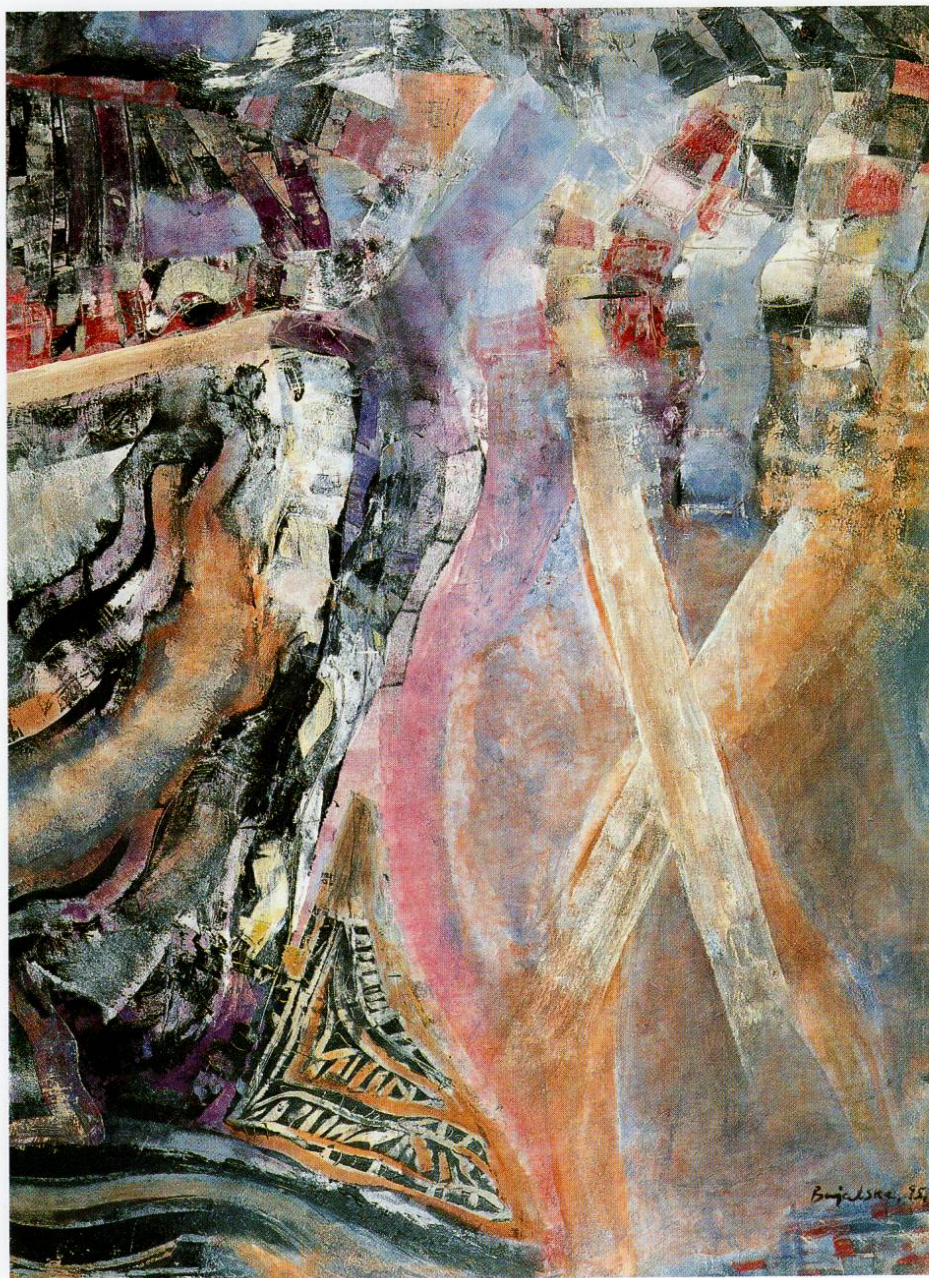

НЕБЕСНИ ДВЕРИ, 1995
масло на платно, 200 x 130
Portes célestes (huile sur toile)

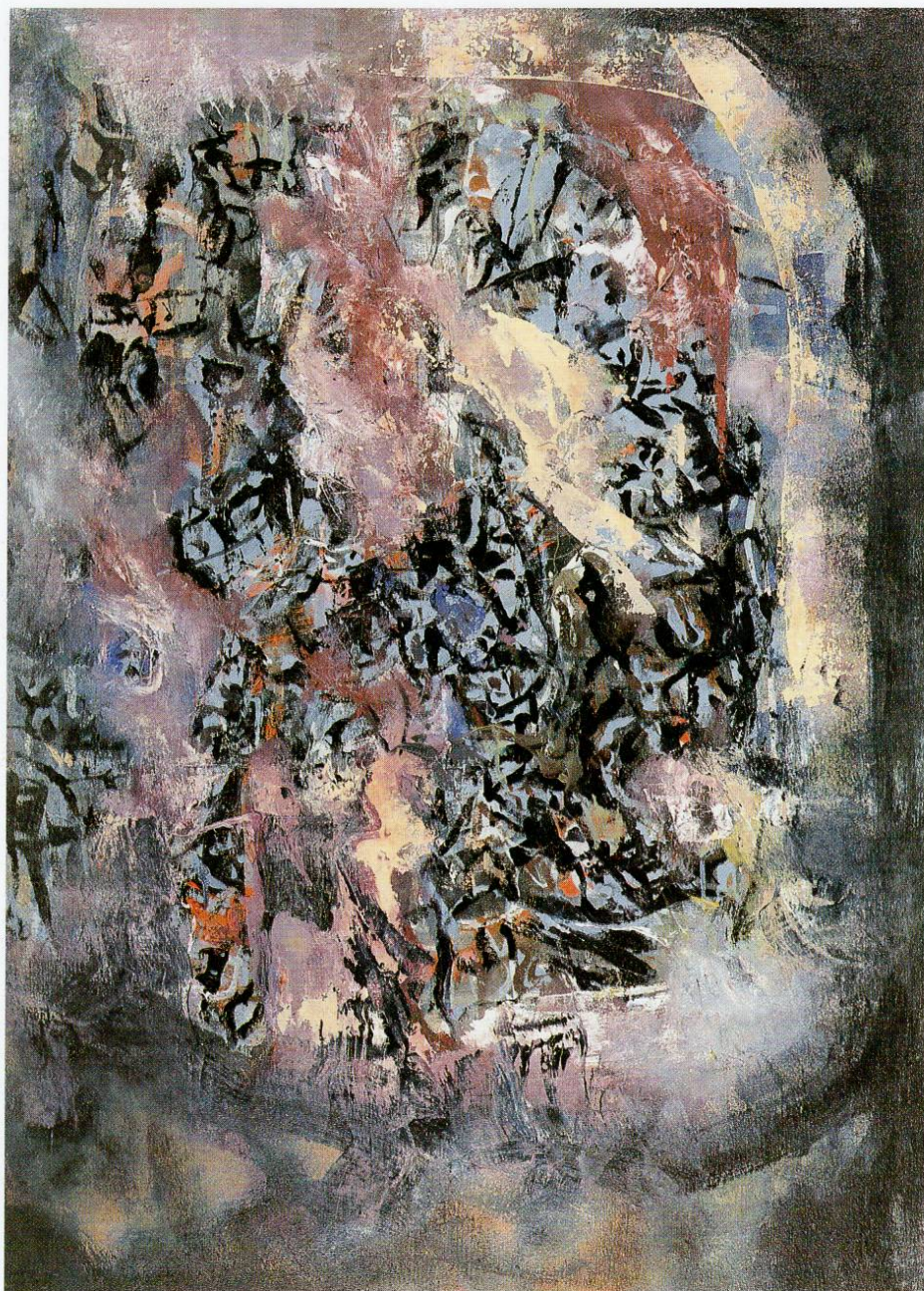
ТРЕПЕРЕЊА, 1997
масло на платно, 208 x 152
Frémissements (huile sur toile)

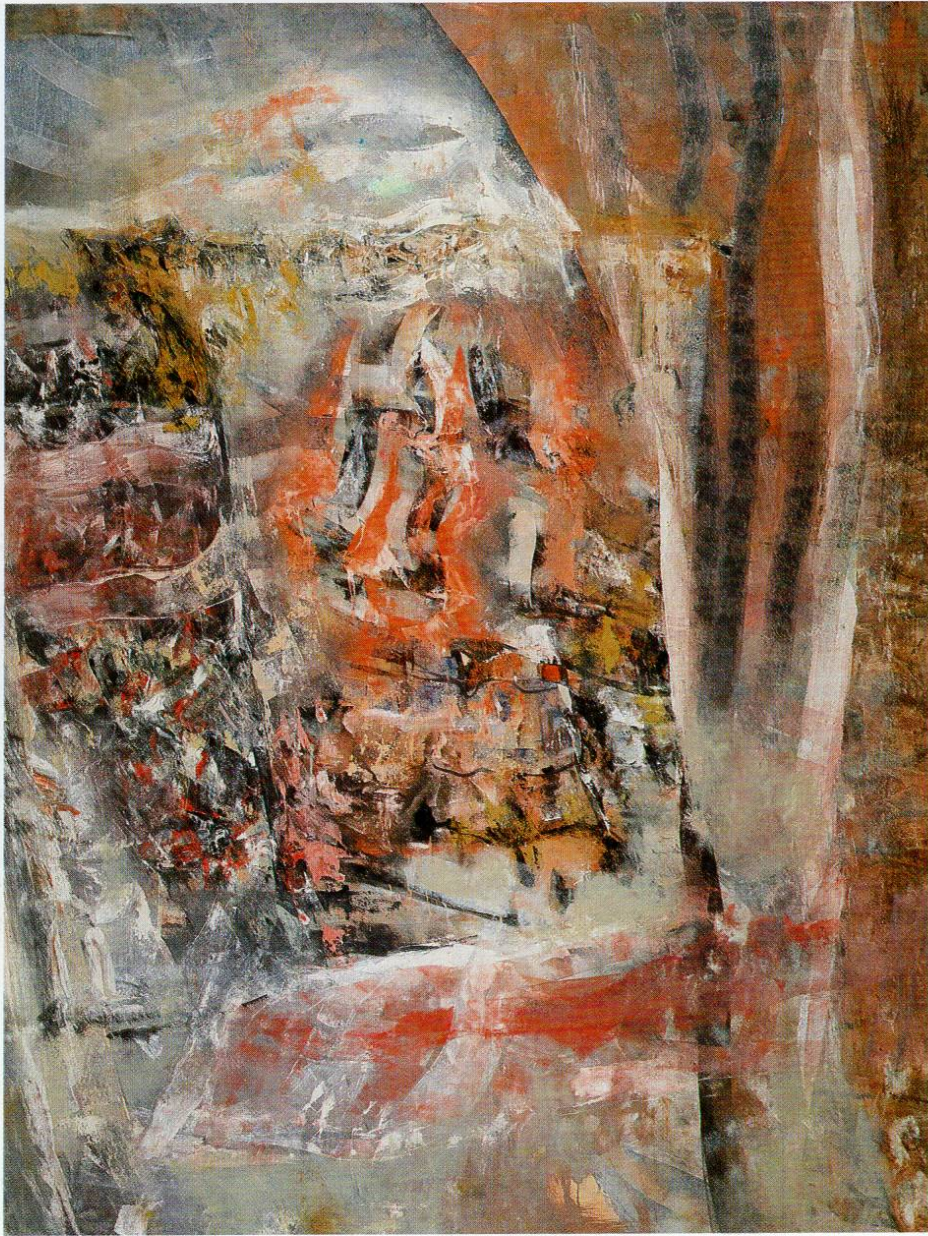
КАСКАДИ, 1995
масло на платно, 200 x 150
Cascades (huile sur toile)

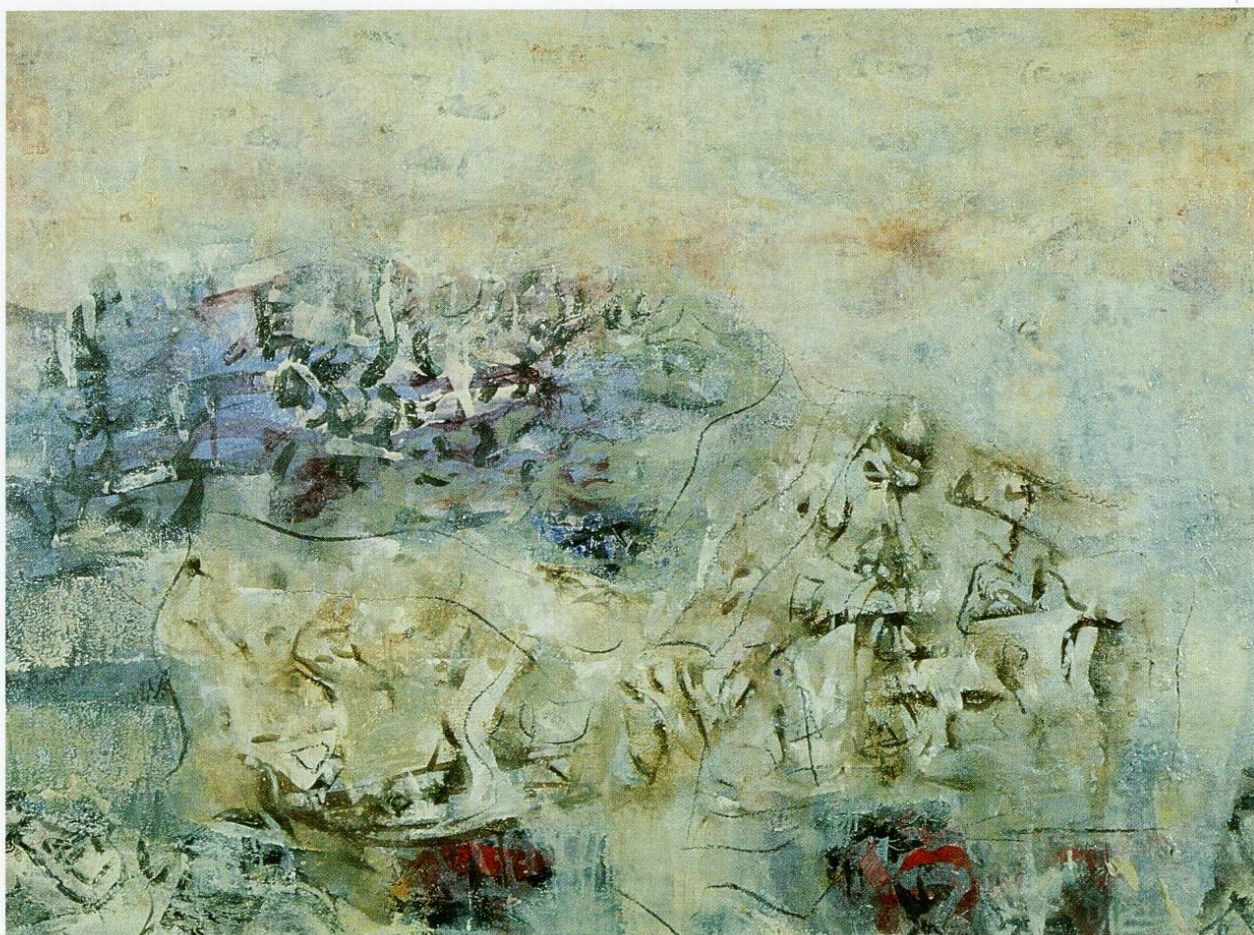
СОЛЗИ И СВЕТЦИ, 1996
масло на платно, 65 x 55
Larmes et saints (huile sur toile)

ПРОБЛЕСОЦИ, 1997
масло на платно, 100 x 73
Eclairs (huile sur toile)

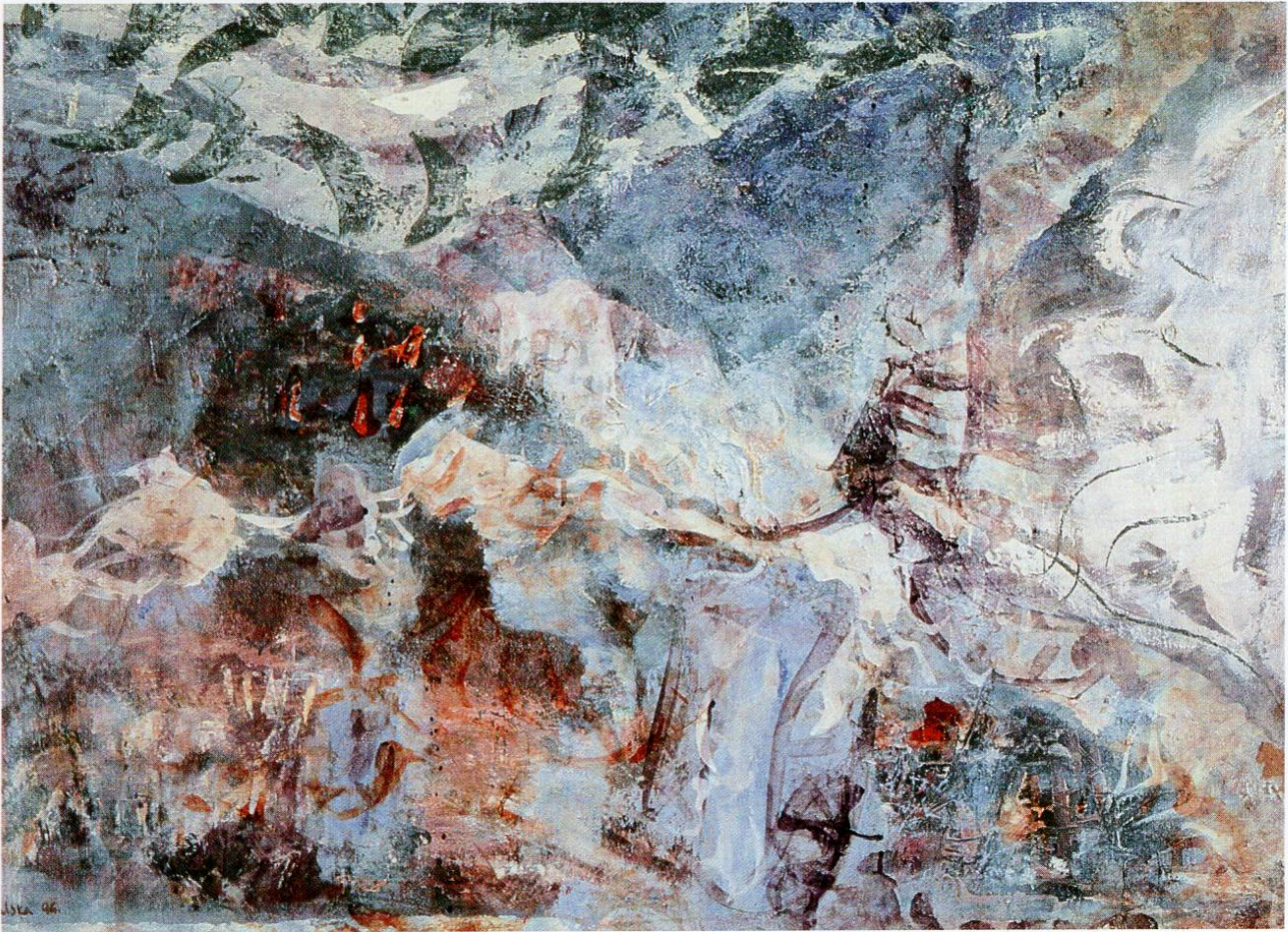
ПАРАЛЕЛНО НА Е. Д., 1997
масло на платно, 200 x 152
Parallèlement à E.D. (huile sur toile)

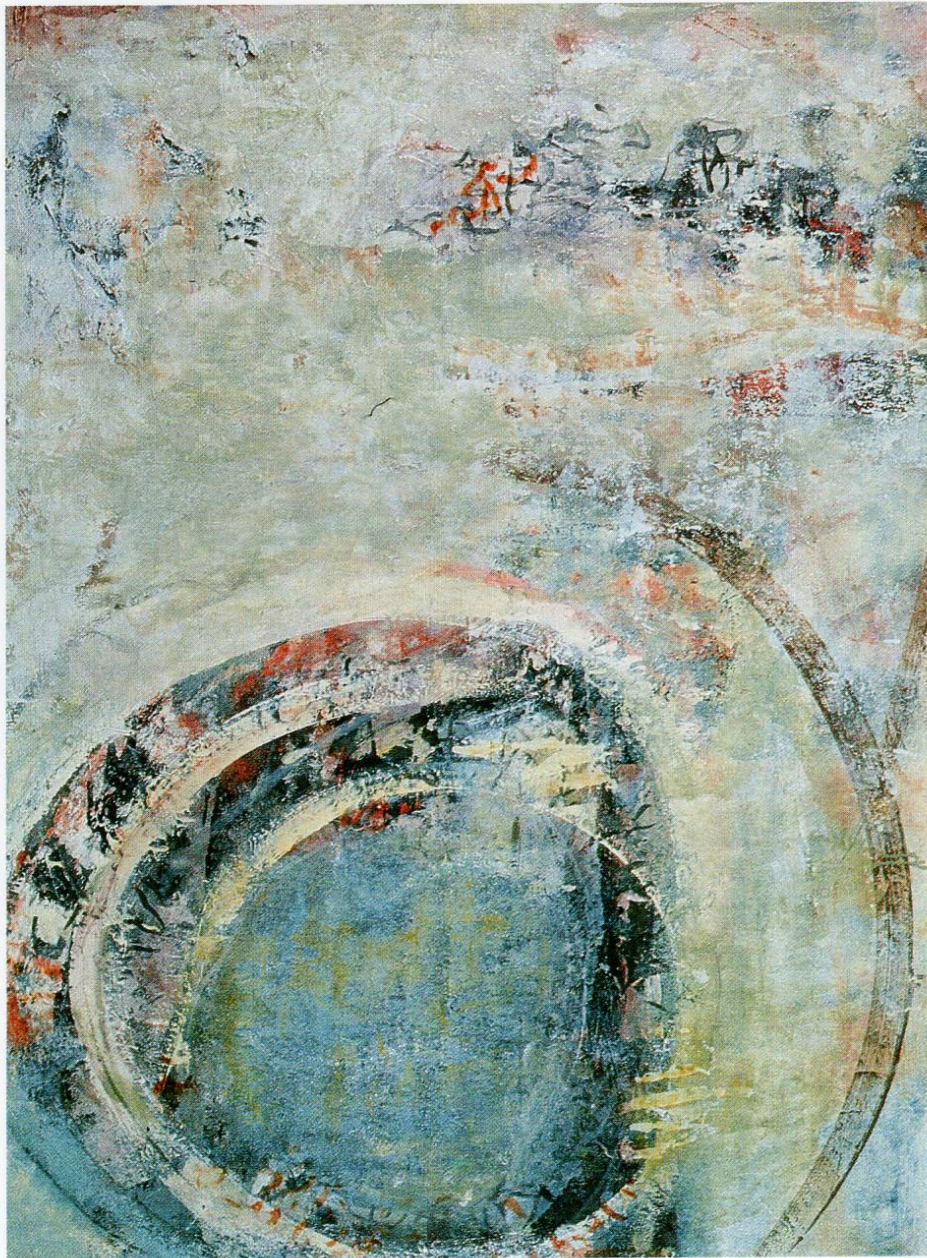
ПЕЈЗАЖ I, 1996
масло на платно, 89 x 115
Paysage I (huile sur toile)

НОК, 1997
масло на платно, 160 x 130
Nuit (huile sur toile)

ПЕЈЗАЖ II, 1996
масло на платно, 89 x 115
Paysage II (huile sur toile)

АПСТРАКТНО, 1996
масло на платно, 130 x 100
Abstrait (huile sur toile)

Nina Zivancevic

L'art de Vesna Bajalska

Paris 1997

Vesna Bajalska est une artiste qui a déjà depuis longtemps exploré tous les secrets du labyrinthe artistique et qui, de même que Thésée, ou Ariane, s'est lancée d'un geste hardi et vigoureux vers l'espace où règnent les couleurs et le sens du non-sens abstrait que Nietzsche appelait espace du capricieux et de l'illogique. La peinture de Bajalska n'est pas asservie à la logique ni aux lois déjà vues de l'informel, sa peinture est passionnée et lyrique et toujours soumise à ses propres règles du jeu inventées par l'artiste.

Les travaux plus anciens de cette artiste se situaient dans l'espace métaphysique, dans un paysage de magma lourd et spirituel où le sentiment de perte cosmique se mêlait à une poésie impénétrable. Dans ces espaces régnaient le bleu froid et le vert profond, tachetés du blanc qui soulignait d'avantage les profondeurs calmes et parfois anxieuses de la toile qui invitait à la réflexion et parfois à un sentiment (souvenir) triste.

Les travaux plus récents de cette artiste douée, dont les œuvres se distinguent par une grande ampleur et par une intégralité de la forme et de la matière, sont entrecoupés d'expressions de joie lyrique et de pureté, pureté à la manière de Keats, mûre et artistique, comme une conséquence précise d'une expérience négative de la maturation. Les grandes toiles de Bajalska, de même que les petites, se mettent soudainement à respirer d'un coloris nouveau, plus azur et chaud; le blanc règne sur certaines toiles non pas pour souligner la spirale de la naissance tragique et de l'illumination - il devient désormais une lumière en spirale dont jaillissent divers éléments picturaux, réminiscences d'une autre époque, soit personnelle, soit celle du passé iconographique collectif. La spirale n'apparaît pas au hasard chez cette artiste, elle est le messager de notre époque, omniprésente dans la pensée des philosophes contemporains, celle qui imprègne, tel un sceau de notre culture, la plupart des meilleures œuvres littéraires et picturales contemporaines; sur les toiles de Bajalska, la spirale ne marque pas seulement la libération formelle, mais aussi l'écartement de la logique structurale usuelle que les expressionnistes abstraits précédents, tels que Polok et Rotko, n'ont que pressenti, et qui a étrangement pris le sens dans les œuvres de notre artiste, parce qu'elle dépasse la dimension onirique et poétique de la peinture.

Mais c'est justement la pensée poétique qui organise l'intégralité de la toile de cette artiste; les coups de pinceau hardis sont guidés par la logique poétique et par le sens fort de l'espace et du jeu, car tous les éléments picturaux sur les peintures de Bajalska flottent, frétilants, comme si le spectateur s'était soudainement trouvé au milieu d'un ballet étrange dont les sons sont offerts par la musique du Sud. Ce sens du jeu et de la musique est peut-être un héritage singulier du pays natal légué à l'artiste; au moment où le coloris nous fait penser avoir rencontré la nature et le tempérament du Nord, le sens de la musique et de l'organisation de la toile est toujours là pour nous rappeler que ce talent artistique exceptionnel jaillit des sources méditerranéennes.

CLAUDE BOUYEURE

Vesna Bajalska - LE SENS RETENU (CIMAISE No 220, sept./octom. 1992)

Intervalles

Chez Vesna Bajalska le tableau relève d'une obsédante dialectique de l'intervalle.

La surface, lieu fossilisé, aimanté, minéral / végétal - notre univers cosmique - est traversée, en divers sens, de courants de désir et d'effluves d'être. La circulation se fait, avec d'astucieux freinages, de pervers obstacles, de là-bas vers ici. Le caché et le lointain s'avouent, mais à demi. Hasardeusement des signes, des motifs (cristaux, rugosités), s'arrêtent, s'incrument, pendant un rapide battement du temps, et s'esquivent bientôt.

Mare de lumière

De l'autre côté de la cloison (de la surface ?) on « entend » quelque chose: un bris, un éclat, une note aiguë? On retient son souffle et soudain le rayon ou la mare de lumière filtrent, font craquer l'écran. Ce bruit, ce flux s'éloignent aussitôt, se dissolvent dans l'encre, le givre, la glace, la nuit. Apparitions irisées, hérissées comme des vagues, ou plutôt comme la crête des vagues, et teintées par le pinceau enduit de peinture à l'huile de Bajalska.

Inexplicables

Ces figures, ces circuits, ces mouvements nous arrivent comme détachés de leur source et donc parfaitement inexplicables.

Le regard adopte la position patiente du guetteur. Il attend que suinte, qu'affleure le secret éclairage, qu'il consente à sortir de la matière. Et enfin voici qu'il naît, frais, vif, sans signe avant-coureur.

Il est là. Il avance. Reflet ophidien, étincelle, couleur, lumière.

Couleur / Lumière

Cette couleur, cette lumière crèvent, effectivement le fond, l'épaisseur du pigment du fond. Couleur / lumière, elles ne s'éparpillent pas dans la matité mais y explosent, brèves, condensées, pour provoquer une secousse bénéfique sur toute l'étendue. La lumière rampe sous les couches de brume, les couches de nuages, les couches d'ombre. Elle les maquille, les transfigure, les assassine.

Le feutré

Même offert, accordé, le sens chez Bajalska, reste toujours retenu et comme enveloppé. L'artiste déteste la crudité et la forme immédiate. Elle choisit de travailler sur les gammes, toutes les gammes sensibles du feutré. La tangence la plus franche qu'on puisse espérer ici consiste à caresser, à l'aube ou au crépuscule la longue main gantée de la nuit.

Vagues d'air

Le peintre, dans l'avancée de ses recherches affronte les fêlures de l'espace - fêlures que je nommais, plus haut, obsessions de l'intervalle -.

Celui qui peint est confronté à l'obstacle ou à la cassure. A l'air qui environne. L'air et ses froissements, ses vibrations. Yougoslave, originaire de Macédoine, pays du chrome, du fer, du zinc, du plomb, Bajalska teinte cet air avec les couleurs de sa patrie, mais aussi avec celles du feu. Et nous voilà livrés aux vagues d'air, aux courants d'air. Nous flottons poussés par l'air. Entraînés dans un maelström, dans un gouffre, dans un abîme. L'ombre valse, la nuit / le jour s'enlacent pour un tango, l'écran de brume pâlit, s'épaissit, pâlit de nouveau, et le monde entier se met à clignoter.

Gligor Cemerski

Belgrade, 1985

Vesna Bajalska est une belgradoise dont les ancêtres respiraient l'air de Thessalonique, les parents fixaient les aurores Raciniennes, alors qu'elle, depuis quelques années déjà, revêt tous les matins son imper bon marché en caoutchouc qui la protège de ces pluies noires parisiennes, sans lesquelles toute biographie d'artiste semblerait peu d'aplomb. Ces faits suffisent à retracer le profil odysseéen et fragile d'une âme vagabonde, perçu dans un jadis pas si lointain comme étant le privilège ou la fatalité des hommes. Le peintre, quant à lui (Dieu sait s'il a raison ou pas), semble se soucier fort peu de biographies autres que celles créées par lui même.

Malgré sa jeunesse, ou justement à cause d'elle, Vesna évolue avec l'assurance courageuse du rêveur sur le fil tendu très haut au-dessus du précipice vertigineux de la peinture. Elle retrouve son équilibre, parfois douloureusement et convulsément, mais de manière si irrévocable, que ses tableaux, par leur assurance, nous font retrouver l'équilibre momentanément perdu et pour lequel nous avons eu une crainte passagère, le temps d'un éclair. J'ai l'impression que c'est en cela que nous reconnaissons le « moi » dans la peinture de Vesna, exprimé dès ses toutes premières toiles où les portraits de ses proches émergent d'une obscurité épaisse, d'une nuit noire résineuse, à bout de souffle. Ces tâtonnements dans le noir, ces flâneries étourdies entre le noir et le violet, cette lumière démantelée tel un support de son propre ravage, recueillent en eux et exhalent quelque chose relevant de la grande plaie de l'humanité.

Vesna aime peindre. Je pense que certains de ses tableaux ont été peints avec les doigts. Maintenant, alors que ses « paysages d'origine » mûrissent, foisonnent et deviennent inévitablement des paysages radicaux de l'image, n'ayant guère d'autre mémoire, il est évident que le peintre a effectué son grand saut. Vesna est entrée dans le monde de la densité, résidence de la peinture.

Весна БАЈАЛСКА

Родена е во Белград (Југославија) во 1956 година. По потекло е Македонка. Студирала сликарство на Академијата за применети уметности во Белград (1975-1980). Живее и работи во Париз од 1982 година.

Салони

- 1983 Есенски салон, Гран Пале, Париз
- 1984 Салон Конвергенција млад израз, Галерија Нел, Париз
Салон на младо сликарство, Гран Пале, Париз
- 1984 - 1991 излага во Салонот на Новите Реалности, Гран Пале, Париз
- 1992 Салон Споредба, Гран Пале, Париз
Мајски салон, Гран Пале, Париз
- 1993 Мајски салон, Гран Пале, Париз
- 1996 Мајски салон, Простор Бранли, Париз

Индивидуални изложби

- 1985 Ателје 212, Белград, Југославија
- 1988 Мак 2000, Гран Пале, Париз
- 1989 Музеј Рој Адзак, Париз
Културен центар, Скопје, Македонија
Галерија Астрапас, Ниш, Југославија
Галерија Атриум, Белград, Југославија
- 1990 СИН'АРТ отворено ателје
Галерија ди Флев, Париз (со скулпторот Грио)
- 1992 Галерија ди Флев, Париз
- 1993 Галерија Леонардо, Париз
- 1994 Галерија Леонардо, Париз (со скулпторот Курхајец)
- 1995 Галерија Леонардо, Париз
Галерија Базалт, Белград
Галерија Визант, Врњачка Бања, Југославија
- 1996 Галерија Леонардо, Париз
- 1997 Галерија Леонардо, Париз (со скулпторот Пази)
Музеј на град Скопје, Скопје
- 1992 - 1993, Изработка на ѕидна слика на површина од 25 м2 во антрето на Индустрискиот хотел ЦАП 19, сис 13, улица Жорж Орик, Париз 19 арондисман (порачка од Општината на Париз)

Групни изложби

- 1980 Диплома / Белград
- 1984 Млади југословенски сликари, Југословенски културен центар, Париз

- Изложба на странски уметници, Галерија Жорж Бернанос, Париз
- 1985 Конфронтации, Младински културен дом, Лезо де Белвил, Париз
- 1986 12 + 1 (12 сликари жени + Жан Месајје), Белград и Загреб, Југославија
Фестивал на современа уметност 86, Простор Олна, Клермон-Феран
Средби 86, Галерија АСУ, Париз
- 1987 Средба, Општина на Монтреј
- 1988 Формати 19, Библиотека Робер Десно, Монтреј
Можна илузија, Галерија на пластични уметности CNB, Париз
- 1989 Галерија Ди флев, Париз
Експо митови и секавања, Монтреј
- 1990 Аамериканска уметничка академија, Париз
Југословенски културен центар, Париз
SYN'ART, средба во ателје, Монтреј
- 1991 Уметниците против војната, Културен центар на Курнев
Галерија Цвијета Зузориќ, Белград
Париз на Будва, Галерија Санта Марија, Будва
Сичево 91, Галерија на современа уметност, Ниш, Југославија
- 1992 Стокхолмски саем, Шведска (со Галеријата Ди флев)
Отворени врати во Сена-Сен-Дениорганизирани од Генералниот совет
- 1993 Творби на хартија, Галерија Леонардо, Париз
30. Меѓународна колонија на пластични уметности во Струмица, Македонија
Уметничка галерија Даут-Пашин амам, Скопје
Меѓународна колонија на пластични уметности
Свети Јоаким Осоговски, Крива Паланка, Македонија
- 1994 Галерија Базалт, Белград
- 1995 Изложбен центар на Монтреј (со групата Артер)
Галерија Базалт, Белград
Галерија Визант, Врњачка Бања, Југославија
Галерија Леонардо, Париз
- 1996 Движење Необјавени дела, Универзитет Париз6
Галерија Базалт, Белград
Галерија Леонардо, Париз
Средби, Белградски народен музеј, Белград
Галерија Ентер-Прајз - Кретеј

Vesna BAJALSKA

Née à Belgrade (Yougoslavie) en 1956. Nationalité macédonienne. Etudes de peinture à l'Académie des Arts appliqués de Belgrade (1975-1980).

Vit et travaille à Paris depuis 1982.

Salons

- 1983 Salon d'automne , Grand Palais, Paris
- 1984 Salon Convergence jeune expression, Grand Palais, Paris
- Salon de la jeune peinture, Grand Palais, Paris
- 1984 - 1991 Salon des Réalités Nouvelles, Grand Palais, Paris
- 1992 Salon Comparaison , Grand Palais, Paris
- Salon de mai, Grand Palais , Paris
- 1993 Salon de mai, Grand Palais , Paris
- 1996 Salon de mai, Espace Branly, Paris

Expositions individuelles

- 1985 Atelier 212, Belgrade, Yougoslavie
- 1988 Mac 2000, Grand Palais, Paris
- 1989 Musée Roy Adzak, Paris
- Centre culturel, Skopje, Macédoine
- Galerie Astrapas, Nis, Yougoslavie
- Galerie Atrium, Belgrade, Yougoslavie
- 1990 SYN'ART atelier portes ouvertes
- Galerie du Fleuve, Paris (avec le sculpteur Griot)
- 1992 Galerie du Fleuve, Paris
- 1993 Galerie Leonardo, Paris
- 1994 Galerie Leonardo, Paris (avec le sculpteur Kurhajec)
- 1995 Galerie Leonardo, Paris
- Galerie Bazalt, Belgrade
- Galerie Vizant, Vrnjacka Banja, Yougoslavie
- 1996 Galerie Leonardo, Paris
- 1997 Galerie Leonardo, Paris (avec le sculpteur Pazzi)
- Musée de la Ville de Skopje, Skopje
- 1992-1993: Réalisation d'une peinture murale sur une surface de 25 m2 dans l'entrée de l'Hôtel industriel CAP 19, sis 13, rue Georges Auric, Paris 19e (commande de la Mairie de Paris)

Expositions collectives

- 1980 Diploma, Belgrade
- 1984 Les jeunes peintres yougoslaves, Centre culturel de Yougoslavie, Paris

Exposition des artistes étrangers, Galerie Georges Bernanos, Paris

- 1985 Confrontations, Maison des jeunes et de la culture, Les Hauts de Belleville, Paris
- 1986 12 + 1 (12 peintres femmes + Jean Messagier), Belgrade et Zagreb
- Festival d'art contemporain 86, Espace Aulnat, Clermont - Ferrand
- Rencontres 86, Galerie ACY, Paris
- 1987 Rencontres, Mairie de Montreuil
- 1988 Formats 19/1988, Bibliothèque Robert Desnos, Montreuil
- Illusion possible, Galerie d'arts plastiques CNB, Paris
- 1989 Galerie du fleuve, Paris
- Expo mythes et mémoires, Montreuil
- 1990 Paris American Art Academy, Paris
- Centre culturel de Yougoslavie, Paris
- SYN'ART, rencontre dans l'atelier, Montreuil
- 1991 Les artistes contre la guerre, Centre culturel de La Courneuve
- Galerie Cvijeta Zuzoric, Belgrade
- Paris Budvi, Galerie Santa Marija, Budva, Yougoslavie
- Sicevo 91(Colonie d'arts plastiques, Galerie d'art contemporain, Nis, Yougoslavie
- 1992 Foire de Stockholm, Suède (avec la galerie du Fleuve Portes ouvertes en Seine - Saint - Denis, organisées par le Conseil général
- 1993 Oeuvres sur papier, Galerie Leonardo, Paris
- 30ème Colonie internationale d'arts plastiques de Strumica, Macédoine
- Galerie d'art Daut Pasin amam, Skopje, Macédoine
- Colonie internationale d'arts plastiques Saint Joachim Osogovski, Kriva Palanka, Macédoine
- Galerie d'art de DLUM, Skopje, Macédoine
- 1994 Galerie Bazalt, Belgrade
- 1995 Centre d'exposition de Montreuil (avec le groupe Artère)
- Galerie Bazalt, Belgrade
- Galerie Vizant, Vrnjacka Banja, Yougoslavie
- Galerie Leonardo, Paris
- 1996 Mouvement Oeuvres inédites, Université Paris 6
- Galerie Bazalt, Belgrade
- Galerie Leonardo, Paris
- Rencontres, Musée nationale de Belgrade, Belgrade
- Galerie Inter-Prise, Creteil

**КАТАЛОГ
CATALOGUE**

1. ТРАГИ I, 1996
гваш на хартија, 57 x 38
Traces I (gouache sur papier)
2. ТРАГИ II, 1996
гваш на хартија, 50 x 35
Traces II (gouache sur papier)
3. ВО МАГНОВЕНИЕ I, 1995
гваш на хартија, 47 x 47
Dans la mille I (gouache sur papier)
4. ВО МАГНОВЕНИЕ II, 1995
гваш на хартија, 47 x 47
Dans la mille II (gouache sur papier)
5. ТАЈНИ I, 1996
гваш на хартија, 55 x 37
Secrets I (gouache sur papier)
6. ТАЈНИ II, 1996
гваш на хартија, 48 x 34
Secrets II (gouache sur papier)
7. ТАЈНИ III, 1996
гваш на хартија, 48 x 34
Secrets III (gouache sur papier)
8. МУГРИ, 1995
комбинирана техника, 100 x 65
Aurore (papier marouflé sur toile)
9. РИТМИ, 1995
комбинирана техника, 100 x 65
Rythmes (papier marouflé sur toile)
10. ПРОБЛЕСОЦИ, 1997
масло на платно, 100 x 73
Eclairs (huile sur toile)
11. СОЛЗИ И СВЕТЦИ, 1996
масло на платно, 65 x 55
Larmes et saints (huile sur toile)
12. ИСЧЕЗНУВАЊА, 1995
масло на платно, 56 x 46
Disparitions (huile sur toile)
13. ПЕЈЗАЖ I, 1996
масло на платно, 89 x 115
Paysage I (huile sur toile)
14. НОЌ, 1997
масло на платно, 160 x 130
Nuit (huile sur toile)
15. АМБИСИ, 1992
масло на платно, 130 x 194
Gouffres (huile sur toile)
16. ЗА Ч. Б., 1996
масло на платно, 245 x 200
Pour C. B. (huile sur toile)
17. ТРЕПЕРЕЊА, 1997
масло на платно, 208 x 152
Frémissements (huile sur toile)
18. ПАРАЛЕЛНО НА Е. Д., 1997
масло на платно, 200 x 152
Parallèlement à E.D. (huile sur toile)
19. КАСКАДИ, 1995
масло на платно, 200 x 150
Cascades (huile sur toile)
20. ПЕЈЗАЖ II, 1996
масло на платно, 89 x 115
Paysage II (huile sur toile)
21. СИНО, 1996
масло на платно, 115 x 89
Bleu (huile sur toile)
22. АПСТРАКТНО, 1996
масло на платно, 130 x 100
Abstrait (huile sur toile)
23. БЕЗ НАСЛОВ, 1997
масло на платно, 193 x 137
Sans titre (huile sur toile)
24. ВИТЕЛ, 1996
масло на платно, 130 x 97
Tourbillon (huile sur toile)
25. ВРТОГЛАВИЦА, 1994
масло на платно, 225 x 280
Vertige (huile sur toile)
26. ЦВЕКИЊА И АМБИСИ I, 1997
комбинирана техника, 100 x 65
Des fleurs et des gouffres I (papier marouflé sur toile)
27. ЦВЕКИЊА И АМБИСИ II, 1997
комбинирана техника, 100 x 65
Des fleurs et des gouffres I (papier marouflé sur toile)
28. ЦВЕКИЊА И АМБИСИ III, 1997
комбинирана техника, 100 x 65
Des fleurs et des gouffres I (papier marouflé sur toile)
29. НЕБЕСНИ ДВЕРИ, 1995
масло на платно, 200 x 130
Portes célestes (huile sur toile)

издава
музеј на град скопје
одговорен уредник
климе коробар
организација, каталог и дизајн на катлог
фросина зафировска
слајдови
х. маистер
превод од француски
офелија ширилова
скенирање
скенпоинт - скопје
печат
догер, скопје
скопје, март 1997

**Изложбата и каталогот се реализирани со помош на Министерството на
култура на Република Македонија**
**Exposition et catalogue réalisés avec le concours du Ministère de la Culture de la
République de Macédoine**

Organisateur:
Le Musée de la ville de Skopje
Rédacteur responsable:
Klime Korobar
Organisation, préparation et design du catalogue
Frosina Zafirovska
Photographies
H. Meister
Traduction du français
Ofelija Koviloska
Scanner
Skenpoint - Skopje
Impression
Doger, Skopje
Skopje, mars 1997

Реализацијата на каталогот е помогната од
MOZ-ART
експорт-импорт
Југославија-Македонија-Малта

Catalogue réalisé avec le concours de
MOZ-ART
export-import
Yougoslavie-Macédoine-Malte

ISBN 9989 - 612 - 13 - 7

